3 SEM TDC SOC G 1

2017

(November)

SOCIOLOGY

(General)

Course: 301

(Techniques of Social Research)

Full Marks: 80

Pass Marks: 32/24

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions .

1. তলত দিয়া শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

- (a) সামাজিক জৰীপে অধ্যয়ন কৰে Social survey studies
 - (i) বিশেষ অঞ্চলৰ বিশেষ সমস্যাক specific area specific problems
 - (ii) সার্বজনীন universal
 - (iii) দ্বিতীয়ক তথ্যক secondary data

(b) Scientific Method and Social Research গ্ৰন্থৰ কোনে ৰচনা কৰিছিল? Who wrote the book, Scientific Method and Social Research?

- (i) বি. এন. ঘোষ B. N. Ghose
- (ii) গোড আৰু হাট Goode and Hatt
- (iii) ড০ ডি. ড'লে Dr. D. Doley
- (c) দ্বিতীয়ক তথ্যৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হৈছে

 The main characteristic of secondary data is
 - (i) মুখামুখি সম্পৰ্ক face-to-face relationship
 - (ii) আনুষ্ঠানিক সম্পৰ্ক institutional relationship
 - (iii) ওপৰৰ এটাও নহয় None of the above

(d) নমুনা হৈছে ''বৃহৎ এককৰ সৰু সমষ্টি''। এই উক্তিটো কোনে কৈছিল?

A sample as the name implies is "smaller representative of a large whole". Who said this?

- (i) গোড আৰু হাট Goode and Hatt
- (ii) ধীবেন হাজৰিকা Dhiren Hazarika
- (iii) পি. ডি. ইয়ং P. V. Young
- (e) প্ৰকল্পৰ চৰিত্ৰ হৈছে
 The characteristic of hypothesis is
 - (i) নির্দিষ্টতা আৰু প্রণালীবদ্ধতা specific and systematic
 - (ii) দ্বিতীয়ক তথ্য secondary data
 - (iii) গ্রীড পদ্ধতি Grid system

- নমুনা অধ্যয়নৰ উৎস হৈছে
 Sources of case study method are
 - (i) ব্যক্তিগত নথিপত্র personal documents
 - (ii) প্রাথমিক তথ্য primary data
 - (iii) পৰিসাংখ্যিক তথ্য statistical data
- (g) সামাজিক গৱেষণাৰ অন্তিম পৰ্যায় হৈছে
 The ending step of social research work is
 - (i) গৱেষণাৰ প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুতি
 preparation of research report
 - (ii) পর্যবেক্ষণ observation
 - (iii) নমুনা পদ্ধতি sampling
- (h) তালিকাকৰণৰ আ্বশ্যকীয় গুণ হ'ল
 An essential quality of tabulation is
 - (i) প্রকল্প গঠন formulation of hypothesis
 - (ii) তথ্য সংগ্ৰহ কৰা collection of data
 - (iii) কম ঠাইতে বেছি তথ্য প্ৰকাশ কৰা to present maximum information at minimum space

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে লিখা (প্রতিটো 150 শব্দৰ
ভিতৰত) : 4×4=16

Write any four from the following (within 150 words each):

- (a) সামাজিক গৱেষণাৰ সংজ্ঞা

 Definition of social research
- (b) পর্যবেক্ষণ Observation
- (c) নমুনা অধ্যয়ন Case study
- (d) প্রকল্প Hypothesis
- (e) সাক্ষাংকাৰ সূচী Interview schedule
- গ্ৰেথমিক তথ্য আৰু দ্বিতীয়ক তথ্যৰ মাজৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য

 Four differences between primary data and secondary data

3. তলত দিয়া যি কোনো চাবিটাৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত): 14×4=56

Answer any *four* from the following (within 500 words each):

(a) সামাজিক জৰীপ মানে কি? সামাজিক জৰীপৰ মূল পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

What is social survey? Discuss the basic steps of social survey.

(b) এটা ভাল প্ৰকল্প কেনেকৈ তৈয়াৰ কৰিব পাৰি, আলোচনা কৰা।

Discuss how to prepare a good hypothesis.

(c) গৱেষণা অভিকল্পৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ গৱেষণা অভিকল্পসমূহ আলোচনা কৰা।

Define research design. Discuss the various types of research design.

(d) নমুনা বাছনি মানে কি? নমুনা বাছনিব গুণ আৰু দোষবোৰ দিখা।

What do you mean by sampling? Write the merits and demerits of sampling.

(e) প্রশ্নসূচী কি? এখন ভাল প্রশ্নসূচী কেনেকৈ গঠন কবিবা, লিখা।

What is questionnaire? How do you frame a good questionnaire?

(f) এজন গৱেষকে এখন ভাল গৱেষণাৰ প্ৰতিবেদন কিদৰে প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে?

How to prepare a good research report by a researcher?
